

CENTRUM ANALIZ REGIONALNYCH
I LOKALNYCH

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2012

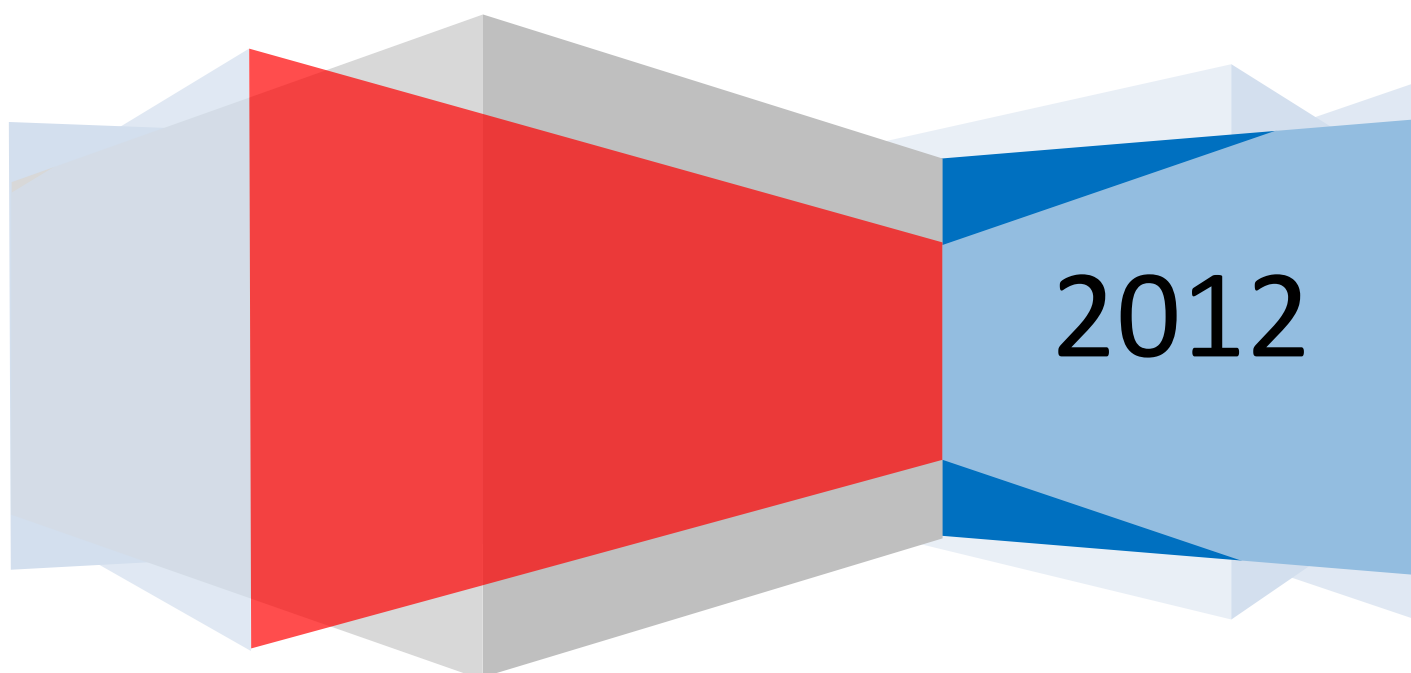
Województwo mazowieckie

Dr hab. prof. SGH Hanna Godlewska-Majkowska

Dr Agnieszka Komor

Dr Patrycjusz Zarębski

Mgr Magdalena Typa

Warszawa, październik 2012

Wstęp

Niniejszy raport powstał w wyniku zastosowania wyników badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. SGH dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów, w celu możliwie jak najlepszego uchwycenia istotnych dla inwestora cech regionów, rozpatrywanych ogólnie oraz z punktu widzenia specyfiki działalności gospodarczej oraz wielkości inwestycji.

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI) oceniają walory lokalizacyjne regionów. W wersji uproszczonej są obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Są to wskaźniki PAI1 odnoszące się do całości gospodarki regionalnej/narodowej (PAI1_GN) oraz do wybranych sekcji: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

Oprócz tego są opracowane wskaźniki wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych tylko na tym poziomie województw lub makroregionów. Umożliwiają znacznie szerszy zakres kontekstu ocen ich atrakcyjności inwestycyjnej. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki (PAI2_C, PAI2_G, PAI2_I, PAI2_M).

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie Instytutu Przedsiębiorstwa: www.sgh.waw.pl/instytuty/ip, na stronie współpracującego z Instytutem Przedsiębiorstwa Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych: www.caril.edu.pl, a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Charakterystyka gospodarki regionalnej województwa mazowieckiego

Województwo mazowieckie jest położone w środkowo-wschodniej części Polski na Nizinie Mazowieckiej. Jest to największy i zarazem najbardziej ludny region Polski. Stanowi najbardziej rozwinięte ekonomicznie i najbardziej atrakcyjne inwestycyjnie województwo, dystansując wszystkie regiony Polski pod względem produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca. Charakterystyczną cechą regionu jest zawansowana serwicyzacja, w której stosownie do wysokiego poziomu rozwoju gospodarczego ważną rolę odgrywają nowoczesne usługi, takie jak pośrednictwo finansowe, usługi dla biznesu, telekomunikacja oraz edukacja. Ponadto na Mazowszu rozwinęły się prawie wszystkie gałęzie przemysłu, w tym szczególnie przemysł środków transportu i rafineryjno-petrochemiczny. Głównym ośrodkiem administracyjnym jest Warszawa, stolica Polski, która wraz ze swoją strefą podmiejską stanowi jeden z najbardziej atrakcyjnych inwestycyjnie obszarów w całym kraju.

Atuty województwa to:

- Centralnie położenie na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych oraz lokalizacja w transeuropejskich korytarzach transportowych, zapewniających połączenie z większymi miastami kraju i Europy,
- Największy w Polsce międzynarodowy port lotniczy - Lotnisko Chopina w Warszawie (ang.: *Warsaw Chopin Airport*), na które przypada prawie 50% całości ruchu pasażerskiego w Polsce, port lotniczy obsługuje około 100 połączeń rejsowych w kraju i na świecie,
- Obecność bardzo licznych uczelni i ośrodków naukowych,¹
- Najwyższy w kraju poziom produktu krajowego brutto na osobę,
- Duże zasoby pracy, zarówno o niskich kwalifikacjach i niskich oczekiwaniach płacowych, jak specjalistów rozmaitych dziedzin,
- Bardzo wysoka wydajność pracy, rekompensująca stosunkowo wysoki poziom wynagrodzeń,
- Obecność Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych - centrum kapitałowego Europy Środkowej i Wschodniej,
- Zachęty inwestycyjne dla inwestorów oferowane w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych.

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

¹W roku 2010 Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zaliczyło do klasy 1, czyli do najlepszych w Polsce jednostek naukowych łącznie 88 jednostek naukowych, reprezentujących wszystkie dyscypliny ważne dla inwestorów. Najwięcej wyróżniono jednostek naukowych w województwie mazowieckim w takich dyscyplinach naukowych jak: tj. nauki chemiczne oraz inżynieria materiałowa, chemiczna i procesowa (7 jednostek, głównie wydziały lub instytuty Politechniki Warszawskiej i Polskiej Akademii Nauk); elektrotechnika, automatyka, elektronika oraz technologie informacyjne (9 jednostek reprezentujących Politechnikę Warszawską, Wojskową Akademię Techniczną); nauki ekonomiczne (9, w tym głównie jednostki reprezentujące Szkołę Główną Handlową); jednostki naukowe i kliniczne (5 jednostek); nauki biologiczne (5 jednostek, głównie Polskiej Akademii Nauk).

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa mazowieckiego

Wyszczególnienie	Województwo mazowieckie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2009 r. (zł/osoba)	56.383	35.210	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2011)	5.285.604	38.538.447	13,7%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2011 r. (osoby)	83.178	492.646	16,9%
Absolwenci szkół średnich w 2011 r. (osoby)	53.275	421.724	12,6%
Liczba pracujących (osoby stan na 31 XII 2011)	2.262.092	13.911.203	16,3%
Struktura pracujących w 2011 r.	Sektor rolniczy 11,6% Sektor przemysłowy 22,7% Sektor usługowy 65,7%	Sektor rolniczy 12,7% Sektor przemysłowy 30,6% Sektor usługowy 56,7%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2010 r. (mln zł)	28.603,9	61.600,3	46,4%
Kapitał spółek w 2010 r. (mln zł)	92.921,4	188.812,4	49,2%
Specjale strefy ekonomiczne w województwie			
- SSE Warmińsko-Mazurska, podstrefy: gm. Ciechanów, m. Ciechanów, m. Mława, m. Ostrołęka - SSE Tarnobrzeska, podstrefy: gm. Nowe Miasto nad Pilicą, gm. Ożarów Mazowiecki, gm. Pilawa, gm. Przasnysz, gm. Węgrów, gm. Wyszków, m. Pionki, m. Radom, m. Siedlce, gm. Siedlce - SSE Łódzka, podstrefy: gm. Grodzisk Mazowiecki, gm. Żabia Wola, m. Płock, m. Raciąż, m. Warszawa, m. Żyrardów, m. Pruszków - SSE Suwalska, podstrefa gm. Małkinia Górna - SSE Starachowicka, podstrefy: gm. Iłża, gm. Szydłowiec			
Wyróżniające oceny PAI_2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2	Gospodarka narodowa klasa A Przemysł kapitałochłonny klasa A Przemysł pracochłonny klasa A Handel klasa A Turystyka klasa A Edukacja klasa A		
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI	Gospodarka narodowa klasa A Przemysł klasa A Handel klasa A Turystyka klasa A Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna klasa A		

Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN		
Powiaty	Klasa A	Powiat m. st. Warszawa, Powiat m. Płock, Powiat m. Ostrołęka, Powiat m. Siedlce, Powiat piaseczyński, Powiat pruszkowski, Powiat m. Radom, Powiat grodziski, Powiat warszawski zachodni, Powiat legionowski
	Klasa B	
Gminy	Klasa A	M.st. Warszawa (1), Legionowo (1), Lesznowola (2), Żąbki (1), Piaseczno (3), Płońsk (1), Piastów (1), Mińsk Mazowiecki (1), Pruszków (1), Michałowice (2), Podkowa Leśna (1), Ostrołęka (1), Płock (1), Pionki (1), Stare Babice (2), Siedlce (1), Raszyn (2), Żyrardów (1), Ciechanów (1), Nadarzyn (2), Ożarów Mazowiecki (3), Milanówek (1), Konstancin-Jeziorna (3), Radom (1), Słupno (2), Grodzisk Mazowiecki (3), Nowy Dwór Mazowiecki (1), Sulejów (1), Marki (1), Garwolin (1), Nieporęt (2), Kobyłka (1), Radzymin (3), Ostrów Mazowiecka (1), Serock (3), Łomianki (3), Kozienice (3), Tarczyn (3), Izabelin (2), Józefów (1), Wyszaków (3), Maków Mazowiecki (1), Otwock (1), Wołomin (3), Błonie (3), Mława (1), Sokołów Podlaski (1), Grójec (3), Czosnów (2), Zielonka (1), Brwinów (3)
	Klasa B	Sochaczew (1), Wieliszew (2), Halinów (3), Białobrzegi (3), Jaktorów (2), Sierpc (1), Siedlce (2), Węgrów (1), Gostynin (1), Garwolin (2), Przasnysz (1), Góra Kalwaria (3), Rzekuń (2), Kołbiel (2), Stara Biała (2), Różan (3), Radziejowice (2)

Źródło: opracowanie własne.

Województwo mazowieckie dostarczyło w 2009 r. 21,9% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 56.383 zł, przy średniej dla Polski 35.210 zł. Wynik ten plasuje województwo na 1 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2009 wyniosła 167,0%, przy średniej dla Polski równej 168,5%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem sektora usług (65,7%), podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 11,6% i 22,7% pracujących (GUS, BDR 2012).

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2011 to 5.285.604 mieszkańców, co stanowiło 13,7% ludności Polski. W województwie mazowieckim struktura wieku w roku 2010 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 15,2% osób, produkcyjny: 67,0% i poprodukcyjny: 17,8% (Polska analogicznie: 15,1%, 68,1% i 16,8%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2012 r. 10,1%, dla porównania w Polsce - 12,4%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2012 wyniosło 4.496,7 zł, czyli 122,0% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 106 uczelni wyższych, w których kształcą się 307,1 tys. studentów, czyli 17,7% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 9,3% uczniów województwa, natomiast do techników 11,1%.

Sektory strategiczne dla województwa ujęte w strategii rozwoju regionalnego to przede wszystkim: rolnictwo, przemysł, budownictwo, handel, usługi, turystyka (w szczególności zagraniczna), chemiczny, logistyka, sektor spożywczy, wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu, rozwój teleinformatyzacji.

Preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej występują w województwie m.in. w 5 Specjalnych Strefach Ekonomicznych takich jak:

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2012 r.) GUS.

- SSE Warmińsko-Mazurska, podstrefy: gm. Ciechanów, m. Ciechanów, m. Mława, m. Ostrołęka,
- SSE Tarnobrzaska, podstrefy: gm. Nowe Miasto nad Pilicą, gm. Ożarów Mazowiecki, gm. Pilawa, gm. Przasnysz, gm. Węgrów, gm. Wyszaków, m. Pionki, m. Radom, m. Siedlce, gm. Siedlce,
- SSE Łódzka, podstrefy: gm. Grodzisk Mazowiecki, gm. Żabia Wola, m. Płock, m. Raciąż, m. Warszawa, m. Żyrardów, m. Pruszków,
- SSE Starachowicka, podstrefy: gm. Iłża, gm. Szydłowiec,
- SSE Suwalska, podstrefa gm. Małkinia Górna.

1. Pozycja województwa na mapie atrakcyjności inwestycyjnej Polski

Województwo mazowieckie charakteryzuje się bardzo wysoką ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy A wg wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI 2_GN – por. rys.1 w Aneksie. Region uzyskał także bardzo wysokie oceny potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla sekcji przemysł kapitałochłonny (klasa A), przemysł pracochłonny (klasa A), handel (klasa A), hotele i restauracje (klasa A), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (klasa A).³ Podobnie jak w zeszłorocznym rankingu, województwo mazowieckie jest jedynym regionem w Polsce, który może poszczycić się kompletem najwyższych ocen atrakcyjności inwestycyjnej, wyznaczonych w dla całej gospodarki regionalnej, jak i dla rozpatrywanych sekcji gospodarki narodowej.

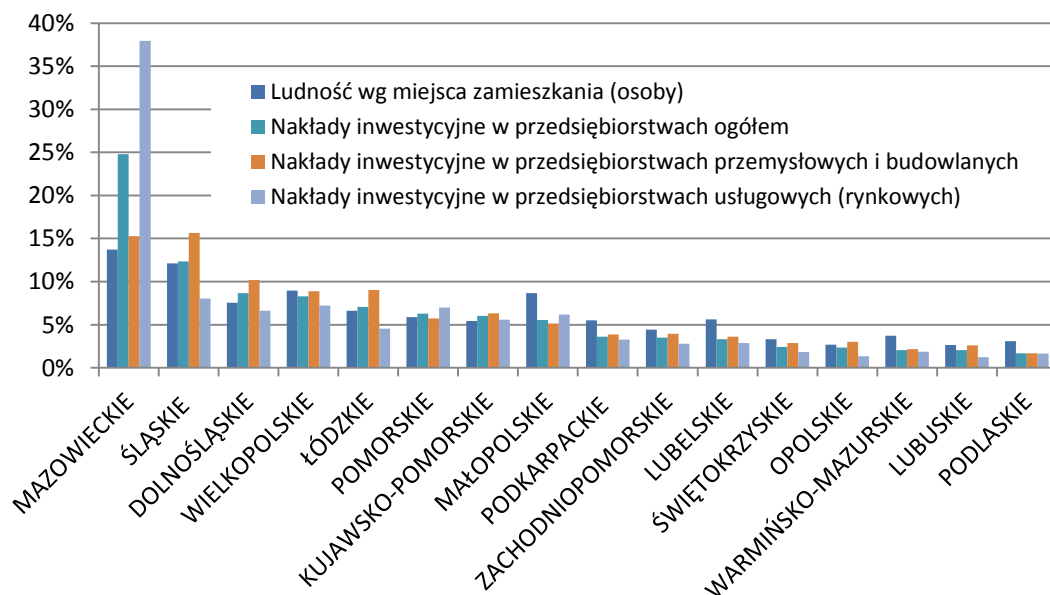
Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Region uzyskał ponadprzeciętne oceny wskaźników RAI dla gospodarki narodowej (klasa A), przemysł (klasa A), handel (klasa A), turystyka (klasa A), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (klasa A) – por. rys. 2 w Aneksie.

Potencjalna i rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna znalazła odzwierciedlenie w decyzjach inwestorów odnośnie przepływów kapitału. Ukazuje to rysunek 1.

³ Sekcja C - przemysł przetwórczy, sekcja G - handel i naprawy, sekcja I - hotele i restauracje, sekcja M- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie <http://www.investmazovia.com/metodyka.html>

Rysunek 1. Struktura regionalna nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach w 2010 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 23.10.2012)

Jak wynika z przedstawionego rysunku województwo mazowieckie jest konkurencyjne na rynku inwestycji, gdyż udział województwa w krajowych nakładach inwestycyjnych przedsiębiorstw jest dużo wyższy niż wynikałoby z jego udziału zaludnieniu. O ile udział w zaludnieniu jest równy 14%, to udział w wartości nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach jest równy 25%. Szczególnie dużo poniesiono nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach usługowych (38% nakładów krajowych), co wynika z dynamicznej serwicyzacji. Wskazuje to na docenianie potencjału rynkowego tego regionu przez inwestorów.

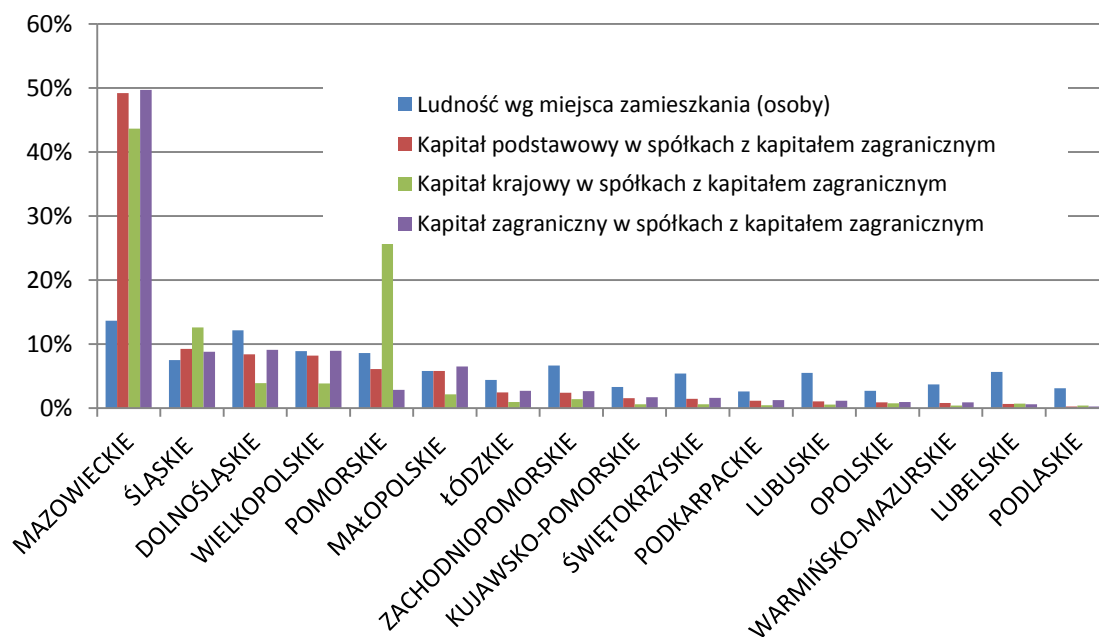
Mazowsze stanowi jednocześnie lidera w skali całego kraju, w odniesieniu do bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Ten sam wniosek płynie z analizy wielkości kapitału nagromadzonego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego - por. rysunek 2.

Na województwo przypada blisko połowa krajowej wartości kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego, przy czym w zbliżonym stopniu dotyczy to kapitału zagranicznego, jak i polskiego tych spółek. Mimo utrzymania pozycji lidera, w latach 2003-2010 udział regionu w polskim rynku BIZ liczony wartością kapitału podstawowego w ww. spółkach spadł z 54% do 49% (patrz rys. 3).

Również osłabła pozycja konkurencyjna mierzona udziałem w województwa liczbie pracujących w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego z 35,8% do 35%. Wskazuje to na niewykorzystywanie przez województwo przewag konkurencyjnych, mimo relatywnie wysokich kosztów pracy.

W latach 2003-2010 w województwie mazowieckim wzrosła liczba miejsc pracy w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego z 398,678 do 532,109, czyli o 33%. Była to dynamika nieco mniejsza niż przeciętnie w kraju (37%). Jednocześnie w tym województwie zarejestrowano w roku 2010 428 nowo powstałych spółek z udziałem kapitału zagranicznego, co było zdecydowanie lepszym wynikiem w stosunku do kolejnych województw, wyróżniających się pod tym względem: śląskiego (115), dolnośląskiego (100) i wielkopolskiego (81). Wskazuje to nadal wysokie zainteresowanie inwestorów ofertą inwestycyjną regionu.

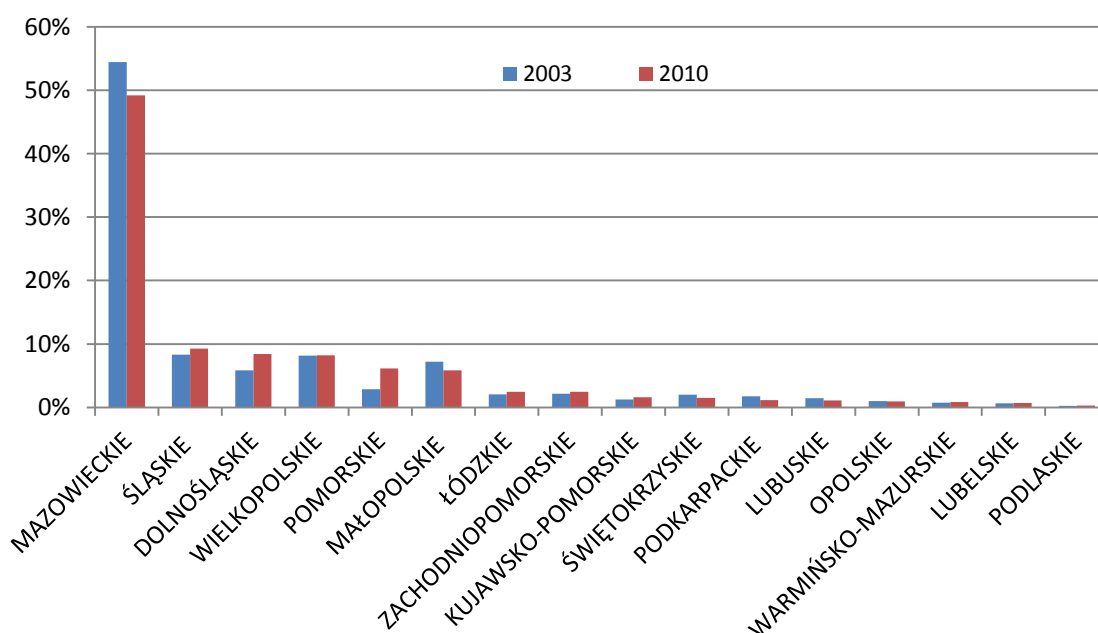
Rysunek 2. Struktura regionalna kapitału w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego w 2010 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 23.10.2012).

Rysunek 3. Pozycja konkurencyjna województw na rynku inwestycji z kapitałem zagranicznym wg wartości kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2003 i 2010 (% wielkości krajowej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, data pobrania 23.10.2012.

Dlatego niezmiernie ważne jest wykorzystanie potencjału inwestycyjnego tkwiącego w całym województwie mazowieckim, w tym także w atrakcyjnych dla inwestorów jednostkach samorządu terytorialnego, położonych poza aglomeracją warszawską.

1. Zróżnicowanie wewnętrzne atrakcyjności inwestycyjnej województw

Powiaty

Do najbardziej atrakcyjnych powiatów województwa mazowieckiego należy zaliczyć: powiat m. Płock, powiat m. Ostrołęka, powiat m. Siedlce, powiat m. Radom, powiat m. st. Warszawa, powiat legionowski, powiat grodziski, powiat piaseczyński, powiat pruszkowski oraz powiat warszawski zachodni - patrz tab. 2.

Tabela 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa mazowieckiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Powiat m. st. Warszawa	0,479	A	A	A	A	A
Powiat m. Płock	0,379	A	A	A	A	A
Powiat m. Ostrołęka	0,361	A	A	A	A	A
Powiat m. Siedlce	0,356	A	A	A	B	A
Powiat piaseczyński	0,346	A	A	A	A	A
Powiat pruszkowski	0,338	A	A	A	A	A
Powiat m. Radom	0,336	A	A	B	C	A
Powiat grodziski	0,322	A	A	A	A	A
Powiat warszawski zachodni	0,320	A	A	A	A	A
Powiat legionowski	0,312	A	A	A	A	B
Powiat wołomiński	0,285	C	C	C	C	C
Powiat otwocki	0,279	C	C	C	B	C
Powiat nowodworski	0,268	C	C	C	C	D
Powiat kozienicki	0,265	C	C	C	E	D
Powiat żyrardowski	0,264	C	C	C	C	D

Źródło: opracowanie własne.

Na wyróżnienie zasługują powiaty grodzkie: Warszawa, Ostrołęka, Płock, z uwagi na uzyskanie przez te jednostki klasy A potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich analizowanych sekcji gospodarki narodowej.

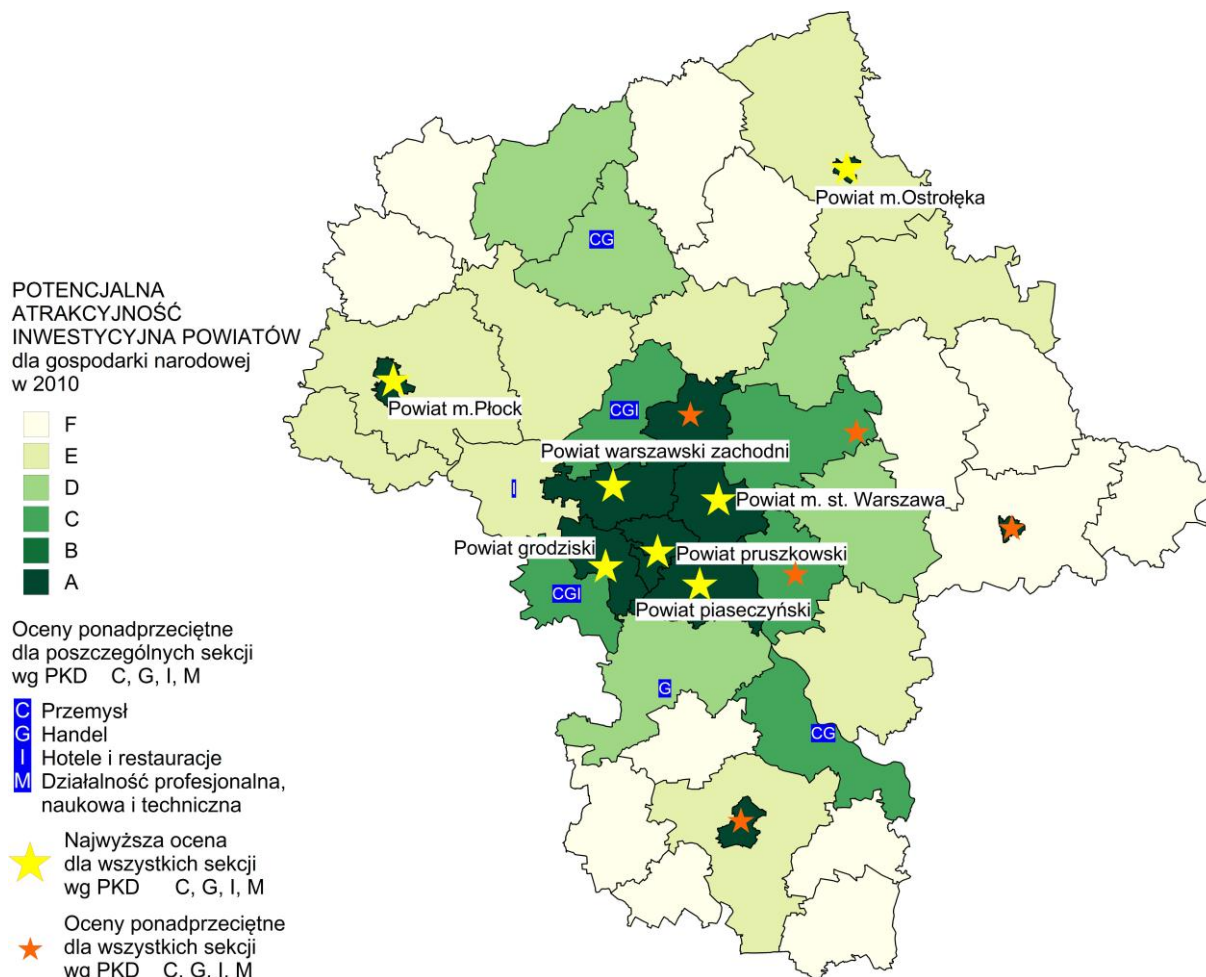
W odniesieniu do poniższych sekcji należy wyróżnić dodatkowo następujące powiaty:

- ciechanowski, kozienicki, nowodworski, otwocki, wołomiński, żyrardowski (klasa C) dla sekcji C,
- ciechanowski, kozienicki, nowodworski, otwocki, wołomiński, grójecki, żyrardowski, (klasa C) dla sekcji G,
- m. Radom, nowodworski, wołomiński, sochaczewski, żyrardowski, (klasa C) dla sekcji I,

- otwocki, wołomiński (klasa C) dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej powiatów województwa dolnośląskiego zawiera rysunek 4.

Rysunek 4. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. mazowieckiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

Źródło: opracowanie własne.

Gminy

Podobnie jak w przypadku powiatów, również atrakcyjność gmin wykazuje duże zróżnicowanie. Wśród najlepiej ocenionych znalazły się takie gminy jak: M.st. Warszawa (1), Legionowo (1), Lesznowola (2), Żabki (1), Piaseczno (3), Płońsk (1), Piastów (1), Mińsk Mazowiecki (1), Pruszków (1), Michałowice (2), Podkowa Leśna (1), Ostrołęka (1), Płock (1), Pionki (1), Stare Babice (2), Siedlce (1), Raszyn (2), Żyrardów (1), Ciechanów (1), Nadarzyn (2), Ożarów Mazowiecki (3), Milanówek (1), Konstancin-Jeziorna (3), Radom (1), Słupno (2), Grodzisk Mazowiecki (3), Nowy Dwór Mazowiecki (1), Sulejów (1), Marki (1), Garwolin (1), Nieporęt (2), Kobyłka (1), Radzymin (3), Ostrów Mazowiecka (1), Serock (3), Łomianki (3), Kozienice (3), Tarczyn (3), Izabelin (2), Józefów (1), Wyszaków (3), Maków Mazowiecki (1), Otwock (1), Wołomin (3), Błonie (3), Mława (1), Sokołów Podlaski

(1), Grójec (3), Czosnów (2), Zielonka (1), Brwinów (3). Znalazło to także odzwierciedlenie w ich wysokich ocenach (A lub B) dla wszystkich analizowanych sekcji - por. tabela 3.

Tabela 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa mazowieckiego w dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_G N	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
M.st. Warszawa (1)	0,330	A	A	A	A	A
Legionowo (1)	0,305	A	A	A	B	A
Lesznowola (2)	0,299	A	A	A	A	A
Ząbki (1)	0,295	A	A	A	A	A
Piaseczno (3)	0,293	A	A	A	A	A
Płońsk (1)	0,291	A	A	A	A	A
Piastów (1)	0,291	A	A	A	C	A
Mińsk Mazowiecki (1)	0,290	A	A	A	A	A
Pruszków (1)	0,287	A	A	A	A	A
Michałowice (2)	0,279	A	A	A	A	A
Podkowa Leśna (1)	0,278	A	A	A	A	A
Ostrołęka (1)	0,277	A	A	A	A	A
Płock (1)	0,272	A	A	A	A	A
Pionki (1)	0,271	A	A	A	B	A
Stare Babice (2)	0,270	A	A	A	A	A
Siedlce (1)	0,268	A	A	A	B	A
Raszyn (2)	0,265	A	A	A	A	A
Żyrardów (1)	0,264	A	A	A	B	A
Ciechanów (1)	0,261	A	A	A	B	A
Nadarzyn (2)	0,261	A	A	A	A	A
Ożarów Mazowiecki (3)	0,259	A	A	A	A	A
Milanówek (1)	0,258	A	A	A	A	A
Konstancin-Jeziorna (3)	0,258	A	A	A	A	A
Radom (1)	0,257	A	A	A	C	A
Słupno (2)	0,257	A	A	A	A	A
Grodzisk Mazowiecki (3)	0,254	A	A	A	A	A
Nowy Dwór Mazowiecki (1)	0,254	A	A	A	A	A
Sulejówek (1)	0,254	A	A	A	B	A
Marki (1)	0,253	A	A	A	A	A
Garwolin (1)	0,252	A	A	A	B	A
Nieporęt (2)	0,246	A	A	A	A	A
Kobyłka (1)	0,246	A	A	A	B	A
Radzymin (3)	0,245	A	A	A	A	A
Ostrów Mazowiecka (1)	0,244	A	A	A	A	A
Serock (3)	0,242	A	A	A	A	A
Łomianki (3)	0,242	A	A	A	A	A
Kozienice (3)	0,242	A	A	A	B	A
Tarczyn (3)	0,241	A	A	A	A	B
Izabelin (2)	0,241	A	A	A	A	A

Józefów (1)	0,237	A	A	A	A	A
Wyszków (3)	0,237	A	A	A	A	A
Maków Mazowiecki (1)	0,237	A	A	A	C	B
Otwock (1)	0,236	A	A	A	A	A
Wołomin (3)	0,234	A	A	B	D	A
Błonie (3)	0,232	A	A	A	C	A
Mława (1)	0,231	A	A	A	C	A
Sokołów Podlaski (1)	0,228	A	A	B	C	A
Grójec (3)	0,228	A	A	A	A	A
Czosnów (2)	0,227	A	A	B	A	B
Zielonka (1)	0,226	A	B	B	A	A
Brwinów (3)	0,225	A	A	A	B	A

(1) – gmina miejska, (2) – gmina wiejska, (3) – gmina wiejsko-miejska

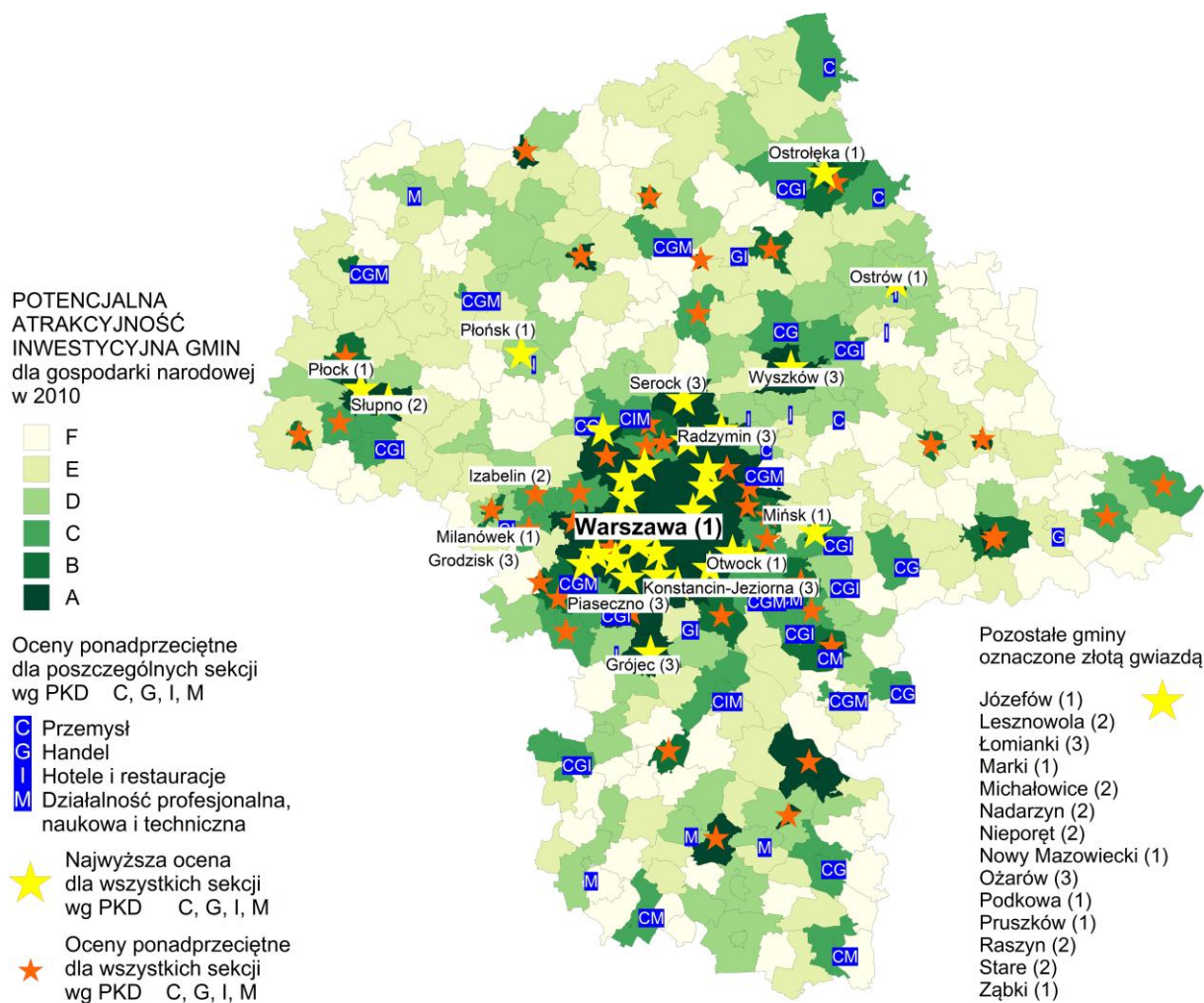
Źródło: opracowanie własne.

Atrakcyjne gminy to także gminy zaliczone do klasy B wg wskaźnika PAI1_GN, takie jak: Sochaczew (1), Wieliszew (2), Halinów (3), Białobrzegi (3), Jaktorów (2), Sierpc (1), Siedlce (2), Węgrów (1), Gostynin (1), Garwolin (2), Przasnysz (1), Góra Kalwaria (3), Rzekuń (2), Kołbiel (2), Stara Biała (2), Różan (3), Radziejowice (2). Również i tę grupę gmin cechuje uniwersalność walorów lokalizacyjnych, dzięki czemu są atrakcyjne dla ogółu rozpatrywanych rodzajów działalności.

W odniesieniu do poszczególnych sekcji oprócz już wcześniej wymienionych należy wyróżnić następujące gminy klasy C:

- Gąbin (3), Łąck (2), Raciąż (1), Sarnaki (2), Łyse (2), Olszewo-Borki (2), Troszyn (2), Krasne (2), Pułtusk (3), Brańszczyk (2), Rząśnik (2), Lipsko (3), Szydłowiec (3), Zwolen (3), Łaskarzew (1), Pilawa (3), Żelechów (3), Mińsk Mazowiecki (2), Mrozy (2), Siennica (2), Pomiechówek (2), Zakroczym (3), Celestynów (2), Karczew (3), Osieck (2), Jadów (2), Klembów (2), Nowe Miasto nad Pilicą (3), Warka (3), Sochaczew (2), Teresin (2), Kampinos (2), Mszczonów (3) - dla sekcji C,
- Gąbin (3), Łąck (2), Stara Biała (2), Raciąż (1), Czerwonka (2), Olszewo-Borki (2), Przasnysz (1), Krasne (2), Pułtusk (3), Mordy (3), Węgrów (1), Brańszczyk (2), Rząśnik (2), Zwolen (3), Łaskarzew (1), Pilawa (3), Żelechów (3), Jabłonna (2), Mińsk Mazowiecki (2), Mrozy (2), Siennica (2), Zakroczym (3), Karczew (3), Osieck (2), Wiązowna (2), Nowe Miasto nad Pilicą (3), Góra Kalwaria (3), Prażmów (2), Teresin (2), Kampinos (2), Leszno (2), Mszczonów (3) - dla sekcji G,
- Gostynin (1), Mława (1), Łąck (2), Stara Biała (2), Płońsk (2), Łosice (3), Maków Mazowiecki (1), Czerwonka (2), Olszewo-Borki (2), Brok (3), Sokołów Podlaski (1), Węgrów (1), Zabrodzie (2), Białobrzegi (3), Radom (1), Siennica (2), Pomiechówek (2), Zakroczym (3), Kołbiel (2), Dąbrówka (2), Nowe Miasto nad Pilicą (3), Pniewy (2), Warka (3), Prażmów (2), Piastów (1), Sochaczew (2), Błonie (3), Kampinos (2), Mszczonów (3) - dla sekcji I,
- Łąck (2), Stara Biała (2), Raciąż (1), Żuromin (3), Łosice (3), Sarnaki (2), Różan (3), Rzekuń (2), Krasne (2), Siedlce (2), Lipsko (3), Przysucha (3), Jedlnia-Letnisko (2), Zakrzew (2), Szydłowiec (3), Łaskarzew (1), Pilawa (3), Pomiechówek (2), Celestynów (2), Kołbiel (2), Warka (3), Teresin (2), Kampinos (2), Mszczonów (3), Radziejowice (2) - dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa mazowieckiego zawiera rysunek 5.

Rysunek 5. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa mazowieckiego

Źródło: opracowanie własne.

2. Wsparcie instytucjonalne inwestora i przedsiębiorcy w województwie

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw. Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. następujące podmioty: Płocki Park Przemysłowo Technologiczny, Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza w Warszawie, Agencja Rozwoju Mazowsza S.A. w Warszawie, Mazowiecka Izba Gospodarcza w Ciechanowie, Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych w Warszawie, Mazowiecki Serwis Gospodarczy, Mazowiecka Agencja Energetyczna Sp. z o.o. w Warszawie, Polsko – Brytyjska Izba Handlowa w Warszawie, Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego w Warszawie, Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy w Warszawie, HRK S.A. w Warszawie, IT Business Centre w Warszawie, Advisory Group TEST Human Resources Oddział w Warszawie, Bigram SA Personnel Consulting w Warszawie, Hays Warszawa, Randstad Warszawa, Accord Group Poland Warszawa, Adecco Poland-Centrala w Warszawie, Creyf's Polska w Warszawie, Deloitte&Touche Biuro w Warszawie, Cushman & Wakefield Healey & Baker Warszawa, Ernest and Young Warszawa, NAI International Sp. z o.o. Warszawa, Izba Przemysłowo - Handlowa Inwestorów Zagranicznych w Polsce, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu Warszawskiego, BCC), Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania, BCC), Akademicki Inkubator Technologiczny (Uniwersytet Warszawski), Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (SGGW, BCC).

Płocki Park Przemysłowo Technologiczny. PPPT jest obszarem inwestycyjnym obejmującym powierzchnię ponad 200 ha z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, na którym funkcjonują trzy powiązane ze sobą elementy: park przemysłowy, park technologiczny i park naukowo-badawczy. PPPT posiada do wynajęcia powierzchnie biurowe i szkoleniowo – konferencyjne. Oferta dla inwestorów przemysłowych obejmuje strefy inwestycyjne o profilu usługowo-produkcyjnym oraz produkcyjno-przemysłowym. Wśród zachęt inwestycyjnych wymienić można m.in. pakiet pomocowy w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości wspierający nowe inwestycje, który dedykowany jest przedsiębiorcom inwestującym na terenie PPPT, a także program pomocowy obejmujący zwolnienia z podatku od nieruchomości przeznaczony dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową. Park oferuje wsparcie w zakresie konsultacji technicznych, projektowania architektonicznego i technicznego, wsparcia w dostępie do funduszy UE, a także obsługę na etapie przygotowania i realizacji inwestycji. W ofercie Parku znajdują się usługi szkoleniowe i doradcze. PPPT realizuje program rozwoju skierowany do inwestorów z sektora nowoczesnych usług dla biznesu prowadzących działalność w centrach outsourcingu procesów biznesowych (Business Process Outsourcing Centres, BPO) oraz w centrach usług wspólnych (Shared Service Centres, SSC). Do końca 2013 r. planuje się realizację obiektów funkcjonujących w efekcie synergii, jako Centrum Usług Biznesowych, w którym inwestorzy sektora BPO/SSC oferować będą usługi i produkty w procesach outsourcingu oraz informatyczne i teleinformatyczne usługi badawczo-wdrożeniowe.

Centrum Usług Biznesowych ma stanowić obszar lokalizacji obiektów Centrum Usług Korporacyjnych (oferujących usług i produkty dotyczące procesów finansowych, procesów wiedzy, księgowych, IT, zarządzania zasobami ludzkimi, sprzedaży i zakupów) oraz obiektów Data Center (elektroniczny ośrodek obliczeniowy oferujący usługi informatyczne i badawczo-wdrożeniowe). (www.pppt.pl/, 30.09.2012.).

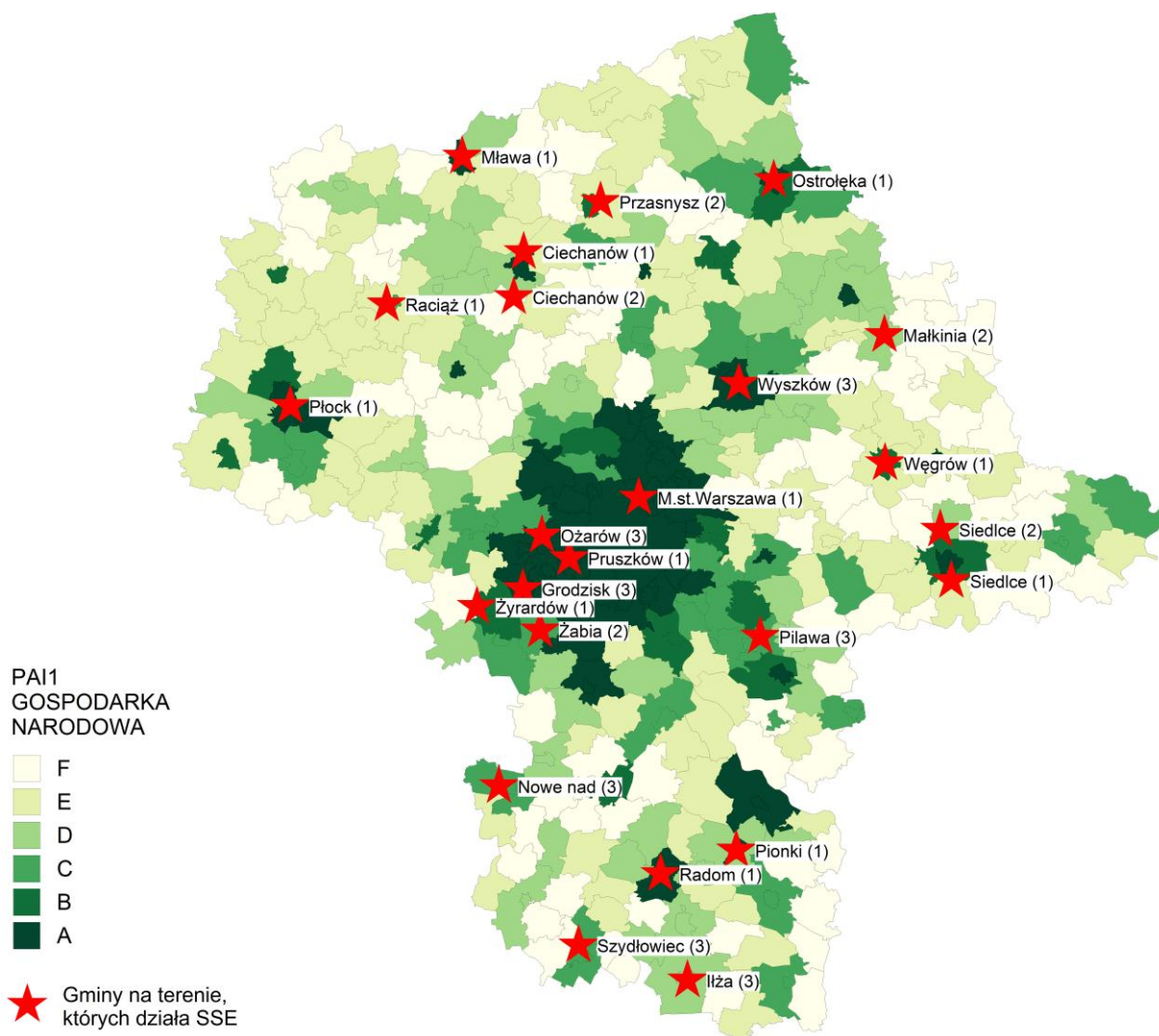
Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza. Związek oferuje szkolenia; doradztwo dla firm w zakresie m.in.: pozyskiwania kapitału na realizację przedsięwzięć gospodarczych, audytów przedprojektowych – przygotowania jednostki do wprowadzania systemu monitorowania i zarządzania realizowanymi projektami oraz wdrażania innowacji, przygotowania biznes planów przedsięwzięć gospodarczych, współpracy gospodarczej z zagranicą. Związek wspiera innowacyjność przedsiębiorstw (poprzez wsparcie doradcze w procesie aplikacji o środki pomocowe na finansowanie innowacji, diagnozę poziomu innowacyjności firm, audyty technologiczne w przedsiębiorstwach, doradztwo w procesie wdrażania innowacji w firmach) oraz działania kooperacyjne firm (pomoc doradcza i szkoleniowa w procesie budowania strategii kooperacyjnych - np. sieci współpracy, klastry, konsorcja - wsparcie w zakresie pozyskiwania środków UE na finansowanie działań kooperacyjnych, koordynacja klastrów i sieci współpracy). ZPWIM realizuje projekty, w tym m.in. Mazowieckie Centrum Informacji Gospodarczej, który będzie ośrodkiem pozyskiwania i analizy danych z obszaru prognozowania zmian gospodarczych. Główną grupą docelową projektu są przedsiębiorcy, którzy będą mogli bezpośrednio korzystać z rozwiązań wypracowanych w ramach współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, ośrodkami naukowymi i instytucjami otoczenia biznesu. (www.zpwim.pl/, 30.09.2012.).

Agencja Rozwoju Mazowsza S.A. Do podstawowych zadań Agencji należy realizacja Strategii e-Rozwoju Mazowsza, rozwój kapitału ludzkiego, promocja gospodarcza regionu, obsługa inwestora i eksportera, oraz projekty i zadania rewitalizacji oraz konsultingu. W ramach Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera istnieją dostępne online bazy: baza Mazowieckiej Oferty Eksportowej – Made in Mazovia - oraz baza terenów inwestycyjnych. (www.armsa.pl/, 30.09.2012.).

Specjalne strefy ekonomiczne w województwie mazowieckim - efekty funkcjonowania

Na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 5 specjalnych stref ekonomicznych: Łódzka, Starachowicka, Suwalska, Warmińsko-Mazurska i Tarnobrzewska. Do końca 2011 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 12 miast i 12 gmin (rys. 6).

Rysunek 6. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa mazowieckiego

Źródło: opracowanie własne.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 2001 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2011 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 3,3 mld zł, co stanowi 4% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 6,5 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 4% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach – por. tab. 4.

Tab. 4. Efekty funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na koniec 2011 r.

SSE/ Gmina	Wiodące sektory (nakłady inwestycyjne powyżej 20% nakładów inwestycyjnych w podstrefie)	Liczba nowych miejsc pracy	Skumulowane nakłady inwestycyjne w mln zł
Warmińsko-Mazurska SSE, Ciechanów (1)	Poligraficzny	160	87,2
Warmińsko-Mazurska SSE, Ciechanów (2)	Brak danych		
Łódzka SSE, Grodzisk Mazowiecki (3)		250	65,0
Starachowicka SSE, Ilża (3)	Brak danych		
Łódzka SSE, M.st. Warszawa (1)	BPO	410	572,8
Suwalska SSE, Małkinia Górna (2)	Materiały budowlane	85	249,9
Warmińsko-Mazurska SSE, Mława (1)	Elektroniczny	2 189	483,7
Tarnobrzaska SSE, Nowe Miasto nad Pilicą (3)	Brak inwestorów		
Warmińsko-Mazurska SSE, Ostrołęka (1)	Papierniczy	35	500,8
Tarnobrzaska SSE, Ożarów Mazowiecki (3)	Brak danych		
Tarnobrzaska SSE, Pilawa (3)	Brak danych		
Tarnobrzaska SSE, Pionki (1)	Brak danych		
Łódzka SSE, Płock (1)	Tworzywa sztuczne	30	50,0
Łódzka SSE, Pruszków (1)	Art. piśmiennicze	20	16,0
Tarnobrzaska SSE, Przasnysz (2)	Brak inwestorów		
Łódzka SSE, Raciąż (1)	Spożywcza	50	55,0
Tarnobrzaska SSE, Radom (1)	Poligrafia/metalowy/spożywczy	2 613	902,8
Tarnobrzaska SSE, Siedlce (2)	Brak danych		
Tarnobrzaska SSE, Siedlce (1)	Metalowa	401	228,8
Starachowicka SSE, Szydłowiec (3)	Papier i wyroby z papieru	196	35,0
Tarnobrzaska SSE, Węgrów (1)	Brak inwestorów		
Tarnobrzaska SSE, Wyszaków (3)	Brak danych		
Łódzka SSE, Żabia Wola (2)	Brak danych		
Łódzka SSE, Żyrardów (1)	AGD	70	21,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PAIiIZ.

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Radomia, Warszawy i Ostrołęki. W Radomiu inwestycje zrealizowali producenci wyrobów metalowych: ALMECH s.c. Alina i Stanisław Jasik, HART MET Sp. z o.o. ALTHA POWDER METALLURGY Sp. z o.o. TOHO POLAND Sp. z o.o., a także MEDICOFARMA Sp. z o.o. - producent leków i preparatów farmaceutycznych, ZBYSZKO COMPANY Sp. z o.o. - produkcja napojów i soków owocowych i warzywnych. W Warszawie inwestycje podjęli: Procter and Gamble Operations Polska Sp. z o.o. (Holandia, art. higieniczne), ATM S.A. (Polska, BPO), a w Ostrołęce: GIPSEL Sp. z o.o. (Polska, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych), Produkcja Elementów Betonowych NATRIX Sp. z o.o. (Polska, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych), Stora Enso Poland S.A. (Szwecja, papier i wyroby z papieru), MELVIT S.A. (Polska, artykuły spożywcze).

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa mazowieckiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- Z sektora nowoczesnych usług, w tym badawczo-rozwojowych, przy wykorzystaniu istniejącego zaplecza naukowo-badawczego, a także tworzenie centrów wysokich technologii, parków przemysłowych i stymulowanie powiązań kooperacyjnych między przedsiębiorstwami, w przypadku Łódzkiej SSE,
- Z branży przetwórstwa spożywczego, maszynowej, materiałów budowlanych, elektrotechnicznej i motoryzacyjnej gwarantujących tworzenie miejsc pracy na obszarach pozametropolitalnych dotkniętych wysoką stopą bezrobocia, w przypadku Starachowickiej SSE,
- Tworzących znaczącą liczbę nowych miejsc pracy i wykorzystujących tradycje przemysłowe wschodniego Mazowsza oraz dostępną kadrę pracowniczą - w przypadku Suwalskiej SSE,
- Aktywizujących tereny w bezpośrednim otoczeniu aglomeracji stołecznej m.in. z branży przetwórstwa spożywczego, maszynowej, materiałów budowlanych, elektrotechnicznej i motoryzacyjnej, branży metalowej, mechaniki precyzyjnej i przemysłu tworzyw sztucznych w przypadku Tarnobrzskiej SSE
- Z branży elektronicznej i elektrotechnicznej, maszynowej oraz chemicznej, w przypadku Warmińsko-Mazurskiej SSE.

Gmina na 5

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej już po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz ocena kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin. Efektem badania jest ranking „Gmina na 5”, który nagradza tym tytułem jednostki samorządu terytorialnego wyróżniające się wysokim poziomem obsługi z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji. Badania prowadzone są metodą tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A wg rankingu PAI 2010.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem „Gminy na 5” wyróżniono 70 gmin, z czego 7 z terenu województwa mazowieckiego.

Tabela 5. Gminy województwa mazowieckiego nagrodzone tytułem Gminy na 5

Gmina	Powiat	Ocena witryn internetowych	Ocena korespondencji w języku polskim	Ocena korespondencji w języku angielskim	Suma
Michałowice (2)	pruszkowski	7,5	3	4	14,5
Ostrołęka (1)	Ostrołęka	9	5	0	14
Mława (1)	mławski	9,5	4	0	13,5
Mińsk Mazowiecki (1)	miński	9	4	0	13

Podkowa Leśna (1)	grodziski mazowiecki	7,5	5	0	12,5
Legionowo (1)	legionowski	7,5	5	0	12,5
Izabelin (2)	warszawski zachodni	6	3	3,5	12,5
Radom (1)	Radom	9,5	3	0	12,5

Źródło: Opracowanie własne.

Tym, co wyróżnia strony internetowe wszystkich omawianych gmin jest ich obecność na portalach społecznościowych. Dodatkowo Radom posiada wersję strony dla osób słabowidzących. W odpowiedziach na korespondencję w języku polskim Mława wyróżniła się informacją na temat możliwości podjęcia działalności na terenie specjalnej strefy ekonomicznej, a Ostrołęka uprzejmym językiem odpowiedzi. Z kolei w korespondencji obcojęzycznej wyróżniły się Michałowice, które podały plan zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawiły informację o niedługo planowanym przetargu na sprzedaż nieruchomości oraz Izabelin, który w mailu przekazał zaproszenia na spotkanie z wójtem gminy.

3. Mocne i słabe strony województwa

Województwo mazowieckie jest regionem o silnie zarysowanej specyfice, mającej wpływ na jego mocne i słabe strony. Jeśli dokonamy ich podziału w zależności od głównych uwarunkowań i czynników lokalizacji inwestycji, ujętych w mikroklimatach tworzących oceny potencjalnej i rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, to można je pogrupować w mocne strony (mikroklimaty o ocenach A, B lub C) oraz słabe strony (mikroklimaty o ocenach D, E lub F) - patrz tabela 6.

Tabela 6. Mocne i słabe strony województwa mazowieckiego

Mocne strony województwa wg mikroklimatów IP SGH	Słabe strony województwa wg mikroklimatów IP SGH
Gospodarka narodowa	
Mikroklimat zasoby pracy klasa A Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa B Mikroklimat społeczny klasa A Mikroklimat rynkowy klasa A Mikroklimat administracja klasa A Mikroklimat innowacyjność klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Rentowność majątku trwałego klasa B Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa A	Rentowność przedsiębiorstw klasa D
Przemysł kapitałochłonny	
Mikroklimat zasoby pracy klasa A Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa C Mikroklimat społeczny klasa A Mikroklimat rynkowy klasa A Mikroklimat administracja klasa A Mikroklimat innowacyjność klasa A	

Rentowność majątku trwałego klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa A	
Przemysł pracochłonny	
Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat społeczny klasa A Mikroklimat rynkowy klasa A Mikroklimat administracja klasa A Rentowność majątku trwałego klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa A	Mikroklimat zasoby pracy klasa D Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa D
Handel	
Mikroklimat zasoby pracy klasa C Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa C Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa C Mikroklimat społeczny klasa A Mikroklimat rynkowy klasa A Mikroklimat administracja klasa A Rentowność majątku trwałego klasa C Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa A	
Turystyka	
Mikroklimat zasoby pracy klasa A Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa C Mikroklimat społeczny klasa A Mikroklimat rynkowy klasa A Mikroklimat administracja klasa A Rentowność majątku trwałego klasa A Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa A	Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa D
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	
Mikroklimat zasoby pracy klasa A Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa B Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa C Mikroklimat społeczny klasa A Mikroklimat rynkowy klasa A Mikroklimat administracja klasa A Mikroklimat innowacyjność klasa A Rentowność majątku trwałego klasa C Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A Samofinansowanie jst klasa A Nakłady inwestycyjne klasa A	

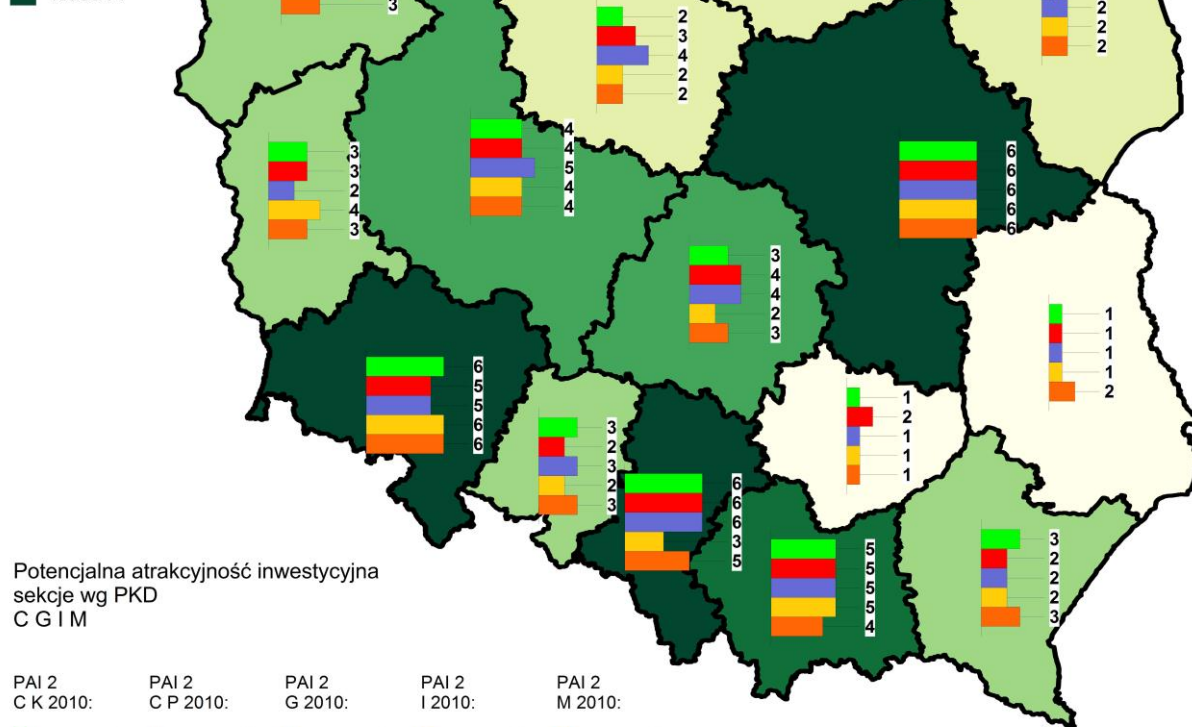
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań Instytutu Przedsiębiorstwa SGH.

ANEKS

Rysunek 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna dla gospodarki narodowej w 2010

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

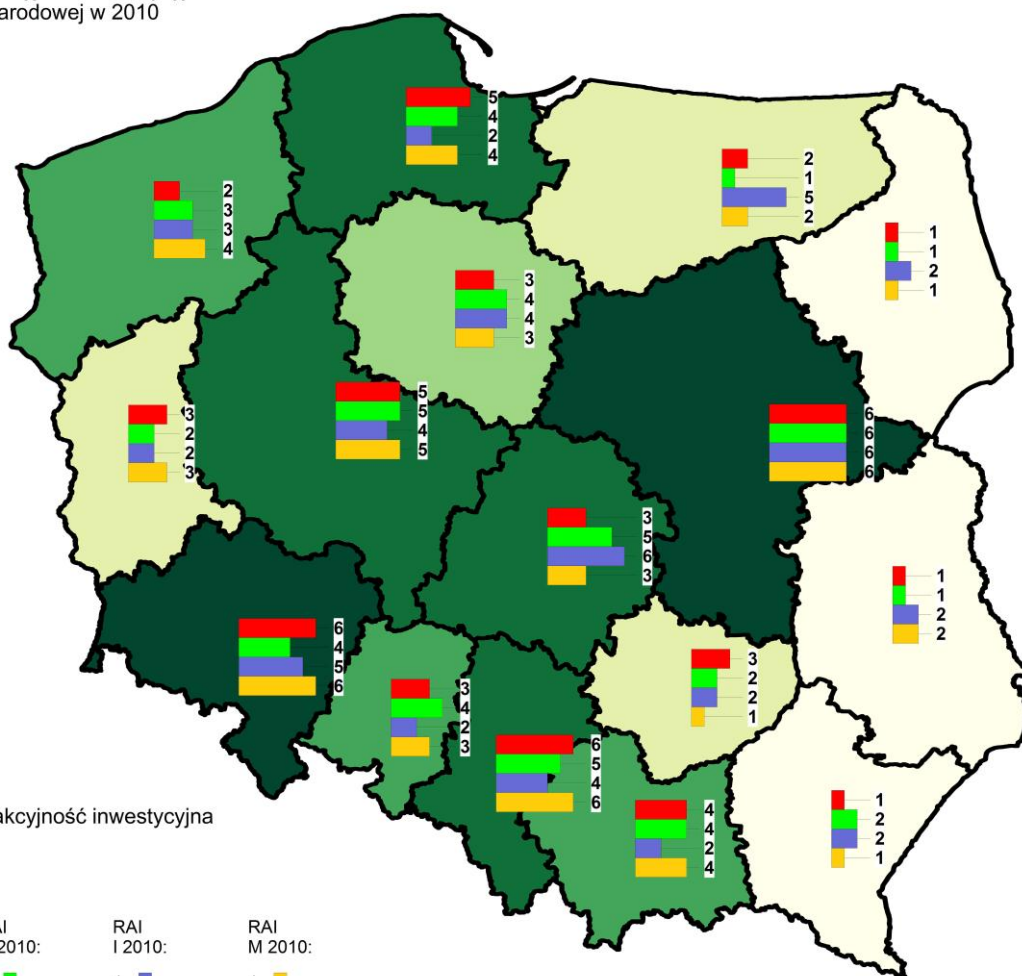

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna dla gospodarki narodowej w 2010

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1. Zbiorne zestawienie wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej dla województw

Województwo	DOLNOŚLĄSKIE	KUJAWSKO-POMORSKIE	LUBELSKIE	LUBUSKIE	ŁÓDZKIE	MAŁOPOLSKIE	MAZOWIECKIE	OPOLSKIE	PODKARPACKIE	PODLASKIE	POMORSKIE	ŚLĄSKIE	ŚWIĘTOKRZYSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
PAI1 GN	A	E	F	C	D	C	A	E	D	E	B	A	F	D	B	C
PAI2 GN	A	E	F	D	C	B	A	D	D	E	C	A	F	E	C	D
RAI GN	A	D	F	E	B	C	A	C	F	F	B	B	E	E	B	C
PAI1 C	A	D	F	C	C	C	A	D	E	E	B	A	F	E	C	C
PAI2 C KAPITAŁ	A	E	F	D	D	B	A	D	D	E	B	A	F	F	C	E
PAI2 C PRACA	B	D	F	D	C	B	A	E	E	F	C	A	E	E	C	D
RAI C	A	D	F	D	D	C	A	D	F	F	B	A	D	E	B	E
PAI1 G	A	E	F	C	D	B	A	D	E	F	B	A	F	C	C	C
PAI2 G	B	C	F	E	C	B	A	D	E	E	C	A	F	E	B	D
RAI G	C	C	F	E	B	C	A	C	E	F	C	B	E	F	B	D
PAI1 I	B	E	F	B	E	B	A	E	D	E	B	D	F	B	C	A
PAI2 I	A	E	F	C	E	B	A	E	E	E	B	D	F	C	C	A
RAI I	B	C	E	E	A	E	A	E	E	E	E	C	E	B	C	D
PAI1 M	A	E	F	C	D	C	A	D	D	F	B	B	F	D	B	C
PAI2 M	A	E	E	D	D	C	A	D	D	E	C	B	F	E	C	D
RAI M	A	D	E	D	D	C	A	D	F	F	C	A	F	E	B	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tablica 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa mazowieckiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN_klasy	PAI1_C_klasy	PAI1_G_klasy	PAI1_I_klasy	PAI1_M_klasy
Powiat m. st. Warszawa	0,479	A	A	A	A	A
Powiat m. Płock	0,379	A	A	A	A	A
Powiat m. Ostrołęka	0,361	A	A	A	A	A
Powiat m. Siedlce	0,356	A	A	A	B	A
Powiat piaseczyński	0,346	A	A	A	A	A
Powiat pruszkowski	0,338	A	A	A	A	A
Powiat m. Radom	0,336	A	A	B	C	A
Powiat grodziski	0,322	A	A	A	A	A
Powiat warszawski zachodni	0,320	A	A	A	A	A
Powiat	0,312	A	A	A	A	B

legionowski						
Powiat wołomiński	0,285	C	C	C	C	C
Powiat otwocki	0,279	C	C	C	B	C
Powiat nowodworski	0,268	C	C	C	C	D
Powiat kozienicki	0,265	C	C	C	E	D
Powiat żyrardowski	0,264	C	C	C	C	D

Źródło: jak do tab. 1.

Tablica 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa mazowieckiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN_klasy	PAI1_C_klasy	PAI1_G_klasy	PAI1_I_klasy	PAI1_M_klasy
M.st. Warszawa (1)	0,330	A	A	A	A	A
Legionowo (1)	0,305	A	A	A	B	A
Lesznowola (2)	0,299	A	A	A	A	A
Ząbki (1)	0,295	A	A	A	A	A
Piaseczno (3)	0,293	A	A	A	A	A
Płońsk (1)	0,291	A	A	A	A	A
Piastów (1)	0,291	A	A	A	C	A
Mińsk Mazowiecki (1)	0,290	A	A	A	A	A
Pruszków (1)	0,287	A	A	A	A	A
Michałowice (2)	0,279	A	A	A	A	A
Podkowa Leśna (1)	0,278	A	A	A	A	A
Ostrołęka (1)	0,277	A	A	A	A	A
Płock (1)	0,272	A	A	A	A	A
Pionki (1)	0,271	A	A	A	B	A
Stare Babice (2)	0,270	A	A	A	A	A
Siedlce (1)	0,268	A	A	A	B	A
Raszyn (2)	0,265	A	A	A	A	A
Żyrardów (1)	0,264	A	A	A	B	A
Ciechanów (1)	0,261	A	A	A	B	A
Nadarzyn (2)	0,261	A	A	A	A	A
Ożarów Mazowiecki (3)	0,259	A	A	A	A	A
Milanówek (1)	0,258	A	A	A	A	A
Konstancin-Jeziorna (3)	0,258	A	A	A	A	A
Radom (1)	0,257	A	A	A	C	A
Słupno (2)	0,257	A	A	A	A	A
Grodzisk Mazowiecki (3)	0,254	A	A	A	A	A
Nowy Dwór Mazowiecki (1)	0,254	A	A	A	A	A
Sulejówek (1)	0,254	A	A	A	B	A
Marki (1)	0,253	A	A	A	A	A
Garwolin (1)	0,252	A	A	A	B	A
Nieporęt (2)	0,246	A	A	A	A	A

Kobyłka (1)	0,246	A	A	A	B	A
Radzymin (3)	0,245	A	A	A	A	A
Ostrów Mazowiecka (1)	0,244	A	A	A	A	A
Serock (3)	0,242	A	A	A	A	A
Łomianki (3)	0,242	A	A	A	A	A
Kozienice (3)	0,242	A	A	A	B	A
Tarczyn (3)	0,241	A	A	A	A	B
Izabelin (2)	0,241	A	A	A	A	A
Józefów (1)	0,237	A	A	A	A	A
Wyszków (3)	0,237	A	A	A	A	A
Maków Mazowiecki (1)	0,237	A	A	A	C	B
Otwock (1)	0,236	A	A	A	A	A
Wołomin (3)	0,234	A	A	B	D	A
Błonie (3)	0,232	A	A	A	C	A
Mława (1)	0,231	A	A	A	C	A
Sokołów Podlaski (1)	0,228	A	A	B	C	A
Grójec (3)	0,228	A	A	A	A	A
Czosnów (2)	0,227	A	A	B	A	B
Zielonka (1)	0,226	A	B	B	A	A
Brwinów (3)	0,225	A	A	A	B	A
Sochaczew (1)	0,222	B	A	A	B	A
Wieliszew (2)	0,221	B	A	B	B	B
Halinów (3)	0,220	B	A	A	B	B
Białobrzegi (3)	0,220	B	B	B	C	B
Jaktorów (2)	0,220	B	B	B	D	B
Sierpc (1)	0,215	B	B	B	D	B
Siedlce (2)	0,211	B	B	B	B	C
Węgrów (1)	0,211	B	B	C	C	B
Gostynin (1)	0,210	B	B	B	C	B
Garwolin (2)	0,209	B	B	D	D	B
Przasnysz (1)	0,208	B	B	C	B	B
Góra Kalwaria (3)	0,208	B	B	C	B	B
Rzekuń (2)	0,206	B	B	B	B	C
Kołbiel (2)	0,206	B	B	B	C	C
Stara Biała (2)	0,205	B	B	C	C	C
Różan (3)	0,203	B	B	B	B	C
Radziejowice (2)	0,203	B	B	B	A	C

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2012).